

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (België) en Agrifirm (Nederland) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Toon van der Heijden (zie foto) het inmengen van geheleplantsilage (gps) van gerst in het rantsoen voor rosékalveren.

Geheleplantsilage gerst doet weinig onder voor snijmais

Door het gewijzigde beleid van de EU zijn veehouders met grond in Nederland verplicht om aan de zogenaamde vergroeningseis te voldoen. De meeste vleesvee-afmestrantsoenen hebben echter enkel snijmais als ruwvoer. Soms wordt dat aangevuld met wat (gehakseld) stro voor extra structuur.

Bij de rosémester in dit voorbeeld mag het aandeel snijmais slechts 75 procent van de oppervlakte zijn. Daarnaast zocht hij een tweede gewas om aan de vergroeningseis te voldoen.

Door voor het gewas gerst te kiezen en dat vervolgens in

te kuilen als geheleplantsilage of gps kon hij de vergroeningseis maximaal uitnuttten. De keuze viel ook op gps-gerst omdat je daar als rosémester iets mee kan. Het bevat veel structuur, zodat de aankoop van het relatief dure en energiearme gehakselde stro achterwege kon blijven.

De periode waarin gerst gehakseld kan worden, is wel vrij kort. Het kan soms te groen of juist te rijp gekuuld worden. In dit geval is het een prima kuil geworden die na toevoeging van een conserveringsmiddel zeer aangenaam ruikt en ook door de dieren uitstekend wordt opgenomen. Na het opmeten van de kuil blijkt de gps per hectare 11

DE CIJFERS

	leeftijd van de rosékalveren (in weken)			
	11-14	15-18	19-25	26-33
gem. gewicht kalveren (kg) (prognose)	108	143	197	277
opname rantsoen (kg)				
mais (brede silo) (2016)	3,6	3,5	5,1	5,8
gerst (kuil) (2016)		0,4	0,9	1,4
hooi		0,1	0,2	
stro (gehakseld)	0,2			
raapschroot		0,4	0,8	0,9
maismeel		0,2	0,7	1,8
Beef Start Excellent	2,3			
Beef Balans Profit		2,3	2,3	2,2
totale drogestofopname	3,7	4,4	6,0	7,4
inhoud rantsoen				
droge stof (%)	62	63	60	61
vevi per kg ds	1097	1097	1106	1135
dvp per kg ds	95	95	94	91
oep per kg ds	3	45	51	-10
zetmeel per kg ds	243	253	285	339
fop (pensenergie en eiwit)	541	522	524	523
BEEF Energie (glucogeen)	161	154	166	186

Tabel 1 – Rantsoen rosékalveren met geheleplantsilage (gps) van gerst

Het kengetal BZB

Met het kengetal bufferzuurbalans (BZB) kan de gezondheid van de pens gecontroleerd worden. De waarde die per kg droge stof rantsoen wordt uitgedrukt, is een balans tussen aan de ene kant de bufferwaarde die uit stengedelen en celwanden berekend wordt, maar waarin ook buffers worden meegerekend, en aan de andere kant de zuurwaarde die uit de gevormde penszuren berekend wordt, maar waarin ook (geanalyseerde) kuilzuren worden meegenomen.

De adviseur beoordeelt dit kengetal naast de praktische voerwijze in de stal om een goed beeld van de pensgezondheid te krijgen. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de homogeniteit van het mengsel, de voerverstrekking en het restvoer.

ton droge stof opgebracht te hebben in het korte groeiseizoen. Gps kuilt gemakkelijk uit en mengt snel en goed in de mengwagen. Het bevat veel meer vevi en zetmeel dan stro en doet daarin weinig onder voor snijmais. De analyse van het door de veehouder laatst gekuilde product is: 43,1% ds en per kg ds 83 g ruw eiwit, 27 g ruw vet, 206 g ruwe celstof, 56 g ruw as, 266 g zetmeel en 861 vevi.

Het rantsoen bestaat nu uit beperkt gps voor de extra structuur naast snijmais, wat het meest energierijke ruwvoer is. Verder voert de veehouder wat raap-

schroot als eiwitaanvulling naast de brok. In het begin is dit een startbrok speciaal voor jonge kalveren, in de finishfase een ander krachtvoer. Maismeel wordt bijgevoerd om in de eindfase de dieren extra hard te laten groeien. Er worden geen vochtige diervoeders gevoerd. Dat de werkwijze vruchten afwerpt, blijkt uit de cijfers van het laatste koppel: 241 afgeleverde jonge hf-rosékalveren (bij de start 110 kg totaal) wogen gemiddeld geslacht 176,5 kg met een prima kleur en vetbedekking.

TEKST TOON VAN DER HEIJDEN